Załącznik do Uchwały nr
2474/198/VII/2026
Zarządu Województwa
Śląskiego z dnia
12.11.2026 r.

Zawiadomienie Zarządu Województwa Śląskiego

o sposobie załatwienia petycji w sprawie naruszenia melioracji wodnej oraz postępującej degradacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych Obszaru Chronionego Krajobrazu Dobra-Wilkoszyn

Pismem z dnia 19.08.2026 r. XXXXXXXXX XXXXXXXXX reprezentujący mieszkańców Jaworzna wniósł petycję w sprawie rażącego naruszenia melioracji wodnej oraz postępującej degradacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych Obszaru Chronionego Krajobrazu Dobra-Wilkoszyn. Z uwagi na to, iż nie wszystkie postulaty zawarte w petycji dotyczą zagadnień będących w kompetencji tut. organu, punkty nr 1, 4, 5 petycji zostały przekazane zgodnie z właściwością celem rozpatrzenia do Nadleśnictwa Chrzanów.

W zakresie postulatów określonych w pkt 2 i 3 petycji tut. organ wykonując zadania związane ze sprawowaniem nadzoru nad obszarami chronionego krajobrazu ustanowionymi przez Sejmik Województwa Śląskiego, przeprowadził czynności wyjaśniające mające na celu ocenę przedstawionych przez mieszkańców obaw dotyczących wpływu prowadzonej gospodarki leśnej na walory przyrodnicze i krajobrazowe Obszaru Chronionego Krajobrazu Dobra-Wilkoszyn.

W ramach podjętych działań pismem znak OE-PS-OP.KW-00119/26 z dnia 02.09.2026 r. Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych wystąpił do Nadleśnictwa Chrzanów o przekazanie informacji dotyczących realizowanych i planowanych działań z zakresu gospodarki leśnej na terenie OChK Dobra-Wilkoszyn. Z przekazanych wyjaśnień wynika, że wszelkie prace gospodarcze prowadzone obecnie, jak i zaplanowane na przyszłość, są realizowane na podstawie obowiązującego Planu Urządzenia Lasu (PUL), który wraz z dokumentacją towarzyszącą podlegał wymaganym uzgodnieniom i opiniowaniu w toku procedury jego opracowywania. Nadleśnictwo wskazało, że zadania ujęte w PUL są w pełni zgodne z wymogami czynnej ochrony ekosystemów oraz zasadami gospodarowania na terenie OChK Dobra-Wilkoszyn, a ich realizacja nie narusza zakazów obowiązujących na tym obszarze. Należy jednocześnie wskazać, że obowiązujące dla OChK Dobra-Wilkoszyn regulacje ochronne nie wyłączają możliwości prowadzenia gospodarki leśnej. Działalność ta, ze względu na cele ochrony obszaru, powinna być jednak prowadzona ze szczególnym uwzględnieniem jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz z poszanowaniem obowiązujących zakazów i ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów.

W dniu 24.09.2026 r. przeprowadzono wizję terenową na obszarach objętych zgłoszeniem mieszkańców. W jej trakcie stwierdzono prowadzenie prac leśnych w sąsiedztwie terenów wyróżniających się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, w tym obszarów związanych z funkcjonowaniem lokalnych stosunków wodnych oraz

innych elementów stanowiących o walorach przyrodniczych i krajobrazowych OChK Dobra-Wilkoszyn.

Podczas wizji terenowej odnotowano powierzchnię po zastosowanej rębni zupełnej, zlokalizowaną na wyniesieniu terenu, u podnóża którego znajdują się zbiorniki zapadliskowe (wydzielenie 311h). W rejonie jednego z terenów podmokłych stwierdzono natomiast ingerencję związaną z prowadzeniem prac leśnych, obejmującą wycinkę drzew oraz przejazdy ciężkiego sprzętu w bezpośrednim sąsiedztwie tego terenu (wydzielenie 311d). Lokalnie na trasach przejazdu występowały głębokie koleiny.

Szczególną uwagę zwraca sytuacja wydzielenia 310b. Z przekazanego zestawienia wynika, że PUL przewiduje w tym wydzieleniu rębnię IIIA na powierzchni 5,75 ha, co stanowi znaczącą część powierzchni wydzielenia. Z pisma Nadleśnictwa wynika natomiast, że prace w tym wydzieleniu były prowadzone w sierpniu 2026 r. Przekazane materiały nie pozwalają jednak ustalić, jaka część zaplanowanego zabiegu została faktycznie wykonana, a jaki zakres pozostaje jeszcze do realizacji. Przeprowadzona wizja terenowa pozwoliła natomiast stwierdzić, że wykonane dotychczas prace prawdopodobnie nie obejmują całości zakresu przewidzianego do realizacji. Podczas wizji terenowej stwierdzono świeżą powierzchnię prac leśnych w odległości około 100 m od źródła wody siarczanej. Dane Banku Danych o Lasach wskazują na występowanie w analizowanej części kompleksu wilgotnych typów siedliskowych lasu, w tym lasu mieszanego wilgotnego (LMw) oraz boru mieszanego wilgotnego (BMw).

Ustalenia terenowe potwierdzają zatem, że część prac prowadzona jest w miejscach pozostających w bezpośrednim sąsiedztwie elementów szczególnie istotnych dla lokalnych stosunków wodnych oraz innych wartości przyrodniczych stanowiących podstawę objęcia tego terenu ochroną jako obszaru chronionego krajobrazu. Jednocześnie charakter siedlisk oraz zakres dotychczas wykonanych zabiegów wskazują na potrzebę zachowania szczególnej ostrożności przy dalszej realizacji działań przewidzianych w Planie Urządzenia Lasu. Chociaż przeprowadzone czynności nie pozwoliły na jednoznaczne potwierdzenie wszystkich zarzutów podniesionych w petycji, to skala prowadzonych prac oraz ich usytuowanie w sąsiedztwie szczególnie cennych przyrodniczo fragmentów obszaru wzbudziły uzasadnione wątpliwości co do ryzyka wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na wartości podlegające ochronie. Istotne znaczenie ma również okoliczność, że realizacja Planu Urządzenia Lasu nie została jeszcze zakończona, co oznacza, że skumulowany wpływ działań przewidzianych do wykonania w pozostałym okresie jego obowiązywania może wymagać ponownego przeanalizowania z punktu widzenia celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Departament Ochrony Środowiska, Ekologii i Opłat Środowiskowych pismem znak OE-PS-OP.KW-00131/26 z dnia 8.10.2026 r. wystąpił do Nadleśnictwa Chrzanów o ponowne przeanalizowanie planowanych i realizowanych działań gospodarki leśnej na terenie OChK Dobra-Wilkoszyn, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych,

hydrologicznych i krajobrazowych. Jednocześnie zwrócono się o ograniczanie zakresu i intensywności prac leśnych w miejscach szczególnie istotnych dla zachowania funkcji przyrodniczych i ekologicznych obszaru.

Ponadto pismem znak OE-PS-OP.KW-00126/26 z dnia 22.10.2026 r. skierowano wystąpienie do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach, w którym zwrócono uwagę na potrzebę silniejszego uwzględniania celów ochrony przyrody przy planowaniu i prowadzeniu gospodarki leśnej na obszarach chronionego krajobrazu, a także zakazów i ustaleń dotyczących czynnej ochrony ekosystemów.

Mając na względzie wyniki przeprowadzonych czynności, należy stwierdzić, że podnoszona przez mieszkańców potrzeba szczególnie ostrożnego prowadzenia gospodarki leśnej na terenie OChK Dobra-Wilkoszyn, a także potrzeba weryfikacji wpływu prowadzonych prac na wartości przyrodnicze i krajobrazowe tego obszaru są uzasadnione. W konsekwencji podjęto działania zmierzające do ograniczenia ryzyka negatywnego oddziaływania na wartości przyrodniczo-krajobrazowe obszaru i cele jego ochrony oraz do wzmocnienia uwzględniania tych uwarunkowań w procesach planowania i realizacji gospodarki leśnej.